

Kamínka už se zahřívají
informace pro účastníky

5

Děti tleskaly dětem
fotoreportáž z koncertu Děti dětem

10¹¹

Dobrodružství číhá ve starých denících
Klíčení – program pro starší školní věk

15

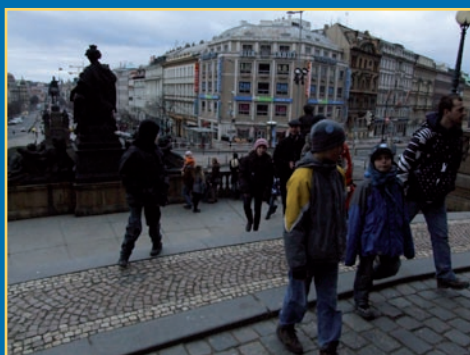
Čajová přáníčka
námět na rukodělnou činnost

20

Praha byla opět Ledová

Ale také rozežhřátá dětskou radostí!

O víkendu 4. – 6. února se nejen pražské ulice, ale hlavně muzea, památky a další atrakce zaplnily dětmi s povědomými modrými plackami na oblečení. Je to tak, máme za sebou už jedenáctý ročník otevřené akce Ledová Praha. Nabídku na volné či zlevněné vstupy letos využilo opět více zájemců než v minulém roce – zhruba 12 000! Jaká byla jedenáctá Ledová Praha očima některých z nich, se dočtete dále.

Dobrý den,
chci Vám za své děti poděkovat.
Jsme dvě pěstounské rodiny z Havířova,
které navštívily Vaši akci a zhlédly za výhodných podmínek mnoho muzeí.
Taky počítáme každou korunu, a nemůžeme si dovolit mnoho věcí, které se pro děti organizují...
Jsme Vám tedy vděční a moc si toho vážíme, co se snažíte pro děti zorganizovat.
Jen tak dál!

*Ještě jednou díky
za všechny
pěstounka Šárka Polehňová – Havířov*

P. S. Policejní muzeum bylo nejlepší – ty aktivity se dětem moc líbily!

Pionýři ze Sušice až v Praze

Jako každým rokem i letos jsme se s naší pionýrskou skupinou zapojili do projektu Ledová Praha a vyslali několik našich dětí i starších členů na poznávací víkend do Prahy.

Letos se nám povedlo včas si zarezervovat vyhlášenou prohlídku letiště. Ta však začínala již ve 2 hodiny odpoledne, a tak jsme měli docela fofr stihnout se v Praze ubytovat a přesunout se. Prohlídka začala v místech, kde obvykle startují a přistávají například vládní speciály či soukromé lety. Všechny nás nadchl růžový letoun, start obřího nákladního letadla nebo odlet do Arábie.

Naším dalším zastavením se ještě v pátek večer stal koncert Děti dětem (poznámka: více o koncertu na stranách 10 a 11). Protože vystoupení končilo v rozumnou dobu, rozhodli jsme se, že dětem ukážeme to nádherné kouzlo noční Prahy. Procházku jsme začali u Národního muzea na Václavském náměstí, prošli část Královské cesty a skončili na náměstí Malostranském. Člověk by ani neuvěřil, jak děti umějí být citlivé, vnímavé a dokonce i hodné.

Celou sobotu jsme měli určenou pro svůj vlastní program. A protože jsme pionýři, musíme být opravdu všude a vidět všechno. Rozdělili jsme se na skupiny: Mořský svět a Pražské věže včetně dalších památek. Každý mohl navštívit to, co ho bavilo. Úplným vrcholem dne však byla návštěva bobové dráhy, kde jsme se dostatečně vyřádili.

Posledním naším zastavením bylo Národní muzeum. Stálé expozice se moc nemění, proto se většinou zaměřujeme spíše na aktuální výstavy. V minulých letech jsme už viděli: Mamuta, Stopy člověka na Měsíci, výstavu Republika. Letos jsme si vychutnali moc hezkou výstavu o starých pověstech českých. To se nedá vyprávět, to se musí vidět!

Závěr? Všichni jsme si tuto jedinečnou šanci, kterou nám dává právě náš milovaný Pionýr, užili, jak nejvíce to šlo. A část našeho oddílu „Je to marný“ (15+) si možná v následném testíku vzpomene, kudy šli a co viděli. Naše programová specialista už je prostě taková, že po nich chce i něco víc.

Hana Čubová, Pionýrská skupina Otava Sušice

Každý potřebuje prostor

Tak to vypadá, že mne z této stránky zase začínají vytlačovat aktuální informace o chystaných celostátních a vzdělávacích akcích. Termínů vzdělávacích je tentokrát dokonce tolik, že zde je pouze malý výběr a v příloze najdete rozsáhlý přehled. Co si ale budeme namlouvat, pro většinu čtenářů jsou termíny akcí asi zajímavější než moje úvodníky. Protože na těchto pár řádcích nemá smysl rozvádět jakékoli úvahy o bytí či nebytí, omezím se jednoduše na to, abych vám popřál pár příjemných chvil strávených s tímto číslem Mozaiky. Doufám, že až vám přistane ve schránce, bude už ve vzduchu cítit jaro, a na obálku příštího čísla od vás dostanu nějakou veselou slunečnou fotku z výpravy.

Jakub

Květinový den se blíží!

Český den proti rakovině, známý také jako Květinový den, nastane již 11. května!

Prosíme všechny, kdo chtějí pomoci této sbírce podporující boj s rakovinou, aby vyplnili přihlášku přiloženou k tomuto číslu Mozaiky a obratem ji zaslali na e-mailovou adresu irena@pionyr.cz.

Termín pro odevzdání přihlášek je nejpozději 14. 3.

Kalendárium 2011

nabídkový plán akcí a soutěží

25. – 27. 3.	Kamínka	Mladá Boleslav	Pionýr
11. 5.	Český den proti rakovině	celá ČR	Liga proti rakovině Praha
26. – 29. 5.	Bambiriáda 2011	celá ČR	ČRDM
20. – 22. 5.	brigáda Malíkovice	Malíkovice	Pionýr
10. – 12. 6.	Republikové setkání pionýrských oddílů	kraj Vysočina	KOPKV
23. – 25. 9.	Pionýrská stezka	Brno	SPTO Brno
5. 11.	Pionýrský Sedmikvítek – Tanec	Ústí nad Labem	ÚKOP

Nabídka vzdělávacích akcí PVC

Hlavní vedoucí dětských táborů

1. – 3. 4.	Trhanovský zámek (u Domažlic)	Plzeňské PVC
1. – 3. 4.	Brno	Jihomoravské PVC
9. – 10. 4.	České Budějovice	Jihočeské PVC
16. – 17. 4.	Ostrava	Moravskoslezské PVC
29. 4. – 1. 5.	Skavsko u Morkovic	Zlínské PVC
11. – 12. 6.	České Budějovice	Jihočeské PVC
2. – 4. 9.	Bělčice u Kaliště	PVC KOP kraje Vysočina

Zdravotník zotavovací akce

18. – 20. 3., 15. – 17. 4., 13. – 15. 5.	různá místa	Pražské PVC
8. – 10. 4., 16. – 17. 4.	České Budějovice	Jihočeské PVC
13. – 15. 5., 3. – 5. 6.	Litoměřice	Ústecké PVC
6. – 8. 5., 13. – 15. 5.	Ostrava	Moravskoslezské PVC
29. 4. – 1. 5.	Jihlava	PVC kraje Vysočina
9. – 11. 4., 16. – 18. 4.	Brno	Jihomoravské PVC

Obsah čísla 7

1 Koncert Děti dětem 2011

2 Ledová Praha 2011

4 Informace z jednání orgánů Pionýra

5 Kamínka 2011 – informace pro účastníky

6 Sedmikvítkový víkend – Dětská Porta a Melodie (hudba)

7 Republikové setkání pionýrských oddílů – informace pro účastníky

8 Tržiště nápadů a zkušeností; Robin a Páťa

10 Koncert Děti dětem 2011

12 Sami o sobě – zprávy ze sdružení

14 Evropský rok dobrovolnictví

15 Klíčení – program pro starší školní věk

16 Nedejte se zaskočit

17 Nepomucké zkušenosti – „nesmrtelné“ oddíly II/7

18 Umíte „číst“ noční oblohu? – kvíz

19 Kaleidoskop

20 Čajová přáníčka – námět na rukodělnou činnost

foto na titulu: Michal Moučka

Mozaika Pionýra – vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 8. 2. 2011.

Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101;

e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o sdružení Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů doc nebo rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk 300 dpi. Odpovědný redaktor: Jakub Kořínek (Jakub). Redakční rada: Mgr. Martin Bělohávek (Martin), Mgr. Karel Krtilka (Krték), Miroslav Jalovecký (Mírek), Jiří Let (Letík), Ing. Lee Louda (Lee), Vlastislav Toman (Hadži). Ilustrace: Zuzana Dorogiová, Jiří Filípek, Zdeněk Hofman, Lubomír Lichý.

Grafická úprava: pixelia.cz. Tisk: BOFTISK Nymburk. Distribuce: Postservis. V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686.

Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

Nová Česká rada Pionýra poprvé jednala

Letos poprvé se Česká rada Pionýra, jejíž složení se po VII. výročním zasedání výrazně změnilo, sešla v Praze poslední lednový víkend. A bodů k jednání bylo hodně. Pomineme-li několikrát dále zmiňovaný mezinárodní tábor Train for Change a vášnivou diskuzi kolem Poselství, které jsme po dlouhé debatě představili v Kamínku 2011, schvalovala ČRP rozpočet Pionýra na letošní rok, prodloužení členství v České radě dětí a mládeže nebo sloučení Olomoucké a Zlínské krajské organizace Pionýra.

Členové rady také připomínkovali dopis starostům obcí, v nichž pracují pionýrské skupiny. Text nakonec získal svou finální podobu, a co nevidět poputuje ke svým adresátům.

Na jednání požádali zástupci z Moravskoslezské krajské organizace Pionýra o odpuštění dluhu vůči Pionýru, tento bod však rada neschválila. Jak zaznělo v diskuzi, vznikl by tím nebezpečný precedent.

Moravští Slezané poté dodali, že takový výsledek předpokládali, ale zkusit to zkrátka museli.

Již v minulém čísle bylo zmíněno, že složení ČRP bylo z více než poloviny obměněno. Pojďme se podívat, jaké dojmy zanechalo v několika nováčcích jejich první jednání.

Mirka Tolarová

Moje první setkání s Českou radou Pionýra

Poslední lednový víkend se konalo druhé zasedání České rady Pionýra. Jakožto člen rady, jsem byl samozřejmě pozván. Když jsem dorazil na místo konání a uviděl oranžovou výlohu a na ní označení největší levicové smýšlející strany, chopila se mě beznadě, ale co naplat. Vešel jsem do budovy, kde jsem dostal podklady pro jednání. Poté jsem pokračoval do jednacího sálu, kde již seděli nějací netrpělivci. Rozhlédl jsem se po sále a byl jsem na rozpacích, neboť ze stěn na se mě dívalo několik významných osobností již zmíněné strany. Kam si sednout? Jakožto nováček jsem v sále nikoho neznal a žádného kamaráda jsem tu neměl. Naštěstí přišly známé tváře z naší krajské rady a přizvaly mě k sobě. V tuto chvíli jsem stále ještě nevěděl, co se po mně bude chtít.

Proběhlo zahájení a pár nezábavných hlasování. Probuzení přišlo až při projednávání „kauzy“ T4C a projektu Poselství 2011, kdy na nás předseda zvýšil hlas. Děs a mráz mi přeběhl po zádech, ale měl pravdu, když poukazyval na nezvládnutí těchto akcí. Naštěstí někdo podal návrh na odložení a domyslení toho, jak dále postupovat. Po obědě následovalo poměrně klidné odpoledne, odlehčeno vtipy a různými nářádkami. Následovalo rozdělení všech členů rady do sekcí, které by se měly zabývat chodem Pionýra. Druhý den jsem nebyl již tak zmatený a věděl jsem, kam si sednout. Čekala

nás otázka financí a rozpočtu na letošní rok. Naštěstí vše proběhlo bez komplikací, a dokonce jsem tomu trochu rozuměl. Ovšem poté přišly opět na řadu dva zmíněné problémy, při kterých opět došlo i na zvýšení hlasu. Tím ovšem nechci říct, že by s předsedou nebyla při jednání sranda. Naštěstí se vše vyřešilo a já mohl budovu s oranžovou výlohou opustit.

Jakub Černý, PS Homolka, PIKOP

Poznámka redakce: Jednací síň v Lidovém domě – sídle ČSSD, byla pro jednání využita čistě z důvodu dobré dostupnosti a výhodné ceny. Nic jiného v tom není třeba hledat.

Oči navrch hlavy

Jakožto zajíček a nováček v ČRP jsem měl po celou dobu jednání oči navrch hlavy. Je to určitě také tím, že ještě donedávna jsem jel, bohužel asi tak jako celkem velká část pionýrů, pouze na svůj oddíl, respektive svou skupinu. Jednání, přestože bylo dlouhé, ale naplnilo moje obavy, že budu mít problém udržet pozornost. Nejvíce mne zaujalo, že se jednání drželo na velice vysoké úrovni. Tím míním vystupování ostatních.

A nyní k programu. Byl celkem „našlapanej“ co do obsahu. Témata byla různorodá, některá byla schválena, či neschválena skoro jednomyslně, ale našla se i témata, nad kterými se vznesla „drsná“ debata. V žádném případě si nesmí nikdo myslet, že ČRP

si jen tak něco odnávala.

Ze zasedání jsem odjel s pocitem, že celá ČRP odvedla dobrou práci a žádné téma nebylo opomenuto, či že by se mu nepřikládala jeho skutečná váha. Osobně souhlasím s postojem, který byl zaujat k akci Poselství a hlavně s postojem jednotlivých KOPEK, které okamžitě nabídly svoji pomoc a přislíbily účast svých členů.

Miloslav „Jakeš“ Antoš, PS Mír Domažlice, PIKOP

Dlouhý a těžký den

Pominu-li krátké posezení na koberci během VZ Pionýra v listopadu loňského roku, byla to má první skutečná Česká rada v celé své kráse. Již doma při pročítání materiálů jsem tušil, že mě asi čeká dlouhý a těžký den. Některá témata jsme předem probrali na krajské radě, jiná přímo se zajímalými lidmi. Za nejproblematictější a nejzávažnější body jednání považuji stále nedorozumění projektu T4C a velmi malý zájem o Poselství 2011 a vůbec jeho připravenost. Naopak mezi bezproblémové a pozitivní body jednání bych zařadil sloučení Olomouckého a Zlínské krajské organizace Pionýra, novou kampaň s názvem Umacíkáni dětmi v rámci Evropského roku dobrovolnictví či finální úpravy dopisu pro starosty měst, kde sídlí PS a jejich základny.

Jakub Hrdlička, PS Obránců míru Chropyně, O-Z KOP

Kamínka už se zahřívají

Čekají jen na to, až se kolem nich konečně sejdem, abychom se nejen ohřáli, ale také sami přihodili pár polínek do ohně. Záleží totiž na každém z nás, jakou pohodu si v přátelském kruhu kolem Kamínek vytvoříme.

O tom, že Kamínka nahradí plánované Poselství 2011, jste se mohli dočíst už v minulém čísle (na straně 5), stejně jako důvody, proč tak Česká rada Pionýra rozhodla.

Teď už nás ale od Kamínek dělí jen pár týdnů, takže si hlavně pojďme povědět o tom, co všechno nás čeká – je toho totiž opravdu hodně.

Na nic nečekejte a přihlaste se u své KOP!

Termín pro odevzdání souhrnných přihlášek za KOP je 15. 3. 2011.

Rychlá ochutnávka:

Geocaching, modelářství, airsoft, paintball, florbal, deskové hry, indiánem levně a rychle, malba portrétu i pro nemalíře, z novin pletu košíček, malování voskem, malování na hedvábí, dekorace z krepového papíru, korálkování, malování na obličej, kouzlo svíček, svět starého papíru, svět drátků, drátované Velikonoce, práce s kůží, šperkařství, střelba lukem, střelba kuší, vystoupení historického šermu, webové stránky a jak na ně, barevné kamínky, pionýrská školička aneb jak vzdělávat v Pionýru, jak komunikovat s komunálními politiky a obcemi, šikana, péče o svěřenou osobu, ekologická výchova v Pionýru prakticky, projekt od začátku do konce, jak na celotáborovou etapovou hru, svět se musí prožívat - dramatická lekce, kultura PS, oddílu, komunikace.

Cílem Kamínek je ale také diskuze o budoucnosti Pionýra, proto bude prostor pro všechna témata původně připravená pro Poselství 2011: **činnost, identita, lidé, podpora, propagace.**

Kromě hlavního programu se na víkend 25. – 27. 3. chystá Výkonný výbor ČRP, porada předsedů KOP, jednání sekce ČRP pro výchovu a obsah činnosti nebo schůzka pracovních skupin k projektu Klíčení. Zkrátka bude to pořádně nabitý víkend!

Pojedte na Kamínka...

Vyzkoušet si... hrát i připravovat hru, něco vyrábět, malovat, řídit program, přichystat akci a podobně – dílna.

Dozvědět se... cokoli, co chce lektor předat z vlastních zkušeností či vědomostí – seminář.

Vyjádit se a hledat odpovědi spolu s lektorem, který debatu řídí, a dalšími účastníky – diskusní fórum.

Předat i získat zkušenosti s určitým tématem či činností... co funguje u nás, s čím zápasíme, co zabírá jinde, kdo dokáže poradit, kde najít informace, na co dát pozor... – výměna zkušeností.

Základní informace pro účastníky

Termín: 25. – 27. března 2011

Místo: ZŠ Jilemnického, Mladá Boleslav

Zahájení: v pátek večer (příjezd od 17.00)

Ukončení: v neděli v poledne

Účastnický poplatek: 350,-

Ubytování: ve třídách, s sebou nutně vlastní spacák, karimatku, sportovní oblečení a vhodnou přezůvku (ne s čerňou podrážkou!).

Doprava: Vlakem na nádraží Mladá Boleslav – Město (hned vedle je i nádraží autobusové). Z nádraží vyjdete na hlavní ulici – Třída Václava Klementa, po 100 metrech se dáte na světelné křižovatce vlevo, asi 300 metrů kolem budovy Auto Škoda na další světelnou křižovatku. Dále pokračujete doleva, po cca 500 metrech je rovinka ukončena „esíčkem“, na jehož konci uvidíte areál hřišť. Zabočíte do ulice před nimi a po 150 metrech jste před hlavním vchodem do budovy.

Stravování: Společně hrazené stravování začíná v sobotu snídaní a končí v neděli obědem.

Sedmikvítkový víkend

Dny 4. – 6. 2 patřily Pionýrskému Sedmikvítku. Nejen, že se konal koncert Děti dětem (více na stranách 10 a 11), ale proběhla také dvě republiková finále – Dětská Porta a Melodie (Hudba).

XX. republikové finále Dětské Porty

Je to takřka neuvěřitelné, ale Dětská Porta oslavila v plném zdraví dvaceti-ny. Již v roce 1992 se uskutečnil první ročník této soutěže, tehdy v jihlavském T – klubu. Soutěže se tehdy zúčastnilo 48 vystupujících a v porotě mimo jiných zasedl i Mgr. Martin Bělohávek. Dětská Porta prošla za dvě desetiletí přirozeným vývojem hudebním i organizačním. Stala se z ní postupová výběrová soutěž, kde do RF postupují soutěžící ze 17 – 20 oblastních kol. Do organizace těchto kol se zapojili nejen skupiny, ale i DDM, CVC nebo ZUŠ. Pořadatelé RF a organizátoři celé soutěže se postupem let měnili, od OR Pionýra a DDM v Jihlavě, přes OR Pionýra v Olomouci, OR Pionýra Praha 10, Pražskou organizaci Pionýra, až po dnešní 96. PS Veselí Medvědi. Letošní XX. finále zorganizovali Medvědi opět v pražském Divadle Za plotem o pololetních prázdninách, počet soutěžících dosáhl na číslo 261, při zastoupení 62 měst a obcí z ČR a 3 měst a obcí ze Slovenska. V České republice jsou v podstatě jen dvě takovéto soutěže, brněnská Brána (pořadatel ČTÚ) a právě Dětská Porta, přičemž pionýrská soutěž je obsáhlejší a dává mladým muzikantům větší prostor. Přípravě XX. RF jsme věnovali poctivě celý rok. Chtěli jsme připravit důstojnou oslavu mladého folku a country a zúročit tak dlouhodobou přípravu nejen hrajících a zpívajících dětí, ale i desítek pedagogů a organizátorů oblastních kol. Uvítali jsme proto, že záštitu nad festivalem převzal Mgr. Lukáš Kaucký, radní hl. m. Prahy pro oblast kultury.

Atmosféra RF byla tento rok opravdu skvělá a „džemování“ opět zaplnilo kdejaký kout či chodbu. Velkou radost nám udělalo i to, že pozvání na přátelské neformální setkání u příležitosti XX. ročníku odpoledne před slavnostním programem přijali mnozí bývalí i současní pořadatelé oblastních kol a RF a my jsme jim mohli za nás i za vyhlášovatele soutěže poděkovat za jejich činnost, obětavost a zaujetí pro Dětskou Portu v uplynulých letech. To, že nebyl na XX. RF zastoupen vyhlášovatel soutěže je vcelku logické, neboť začínal I. turnus pražských jarních prázdnin, (na který jsme odjížděli také my – rovnou z Porty), a je to pocho- pitelné i z důvodu pořádání koncertu Děti Dětem v předchozí den. Finále vrcholilo slavnostním koncertem s vyhlášením výsledků v sobotu 5. února. Pozvání do programu přijali mimo jiných country TS Caramelka, vynikající nevidomý muzikant Mário Bihári či laureát hudební ceny Anděl v roce 2010 Tomáš Klus. Ceny předávala zpěvačka Klíče Pavla Marianová a moderátor Petr Novotný, který zároveň předal i putovní cenu „Modrý slon Heleny Růžičkové“ za „video“ v soutěži Sedmikvítku „Clona“. V podstatě nelze najít slova, která by vyjádřila dík za odvedenou práci při letošním jubilejním hudebním maratonu všem 19 (!) bláznům (včetně moderátorů a zvukových mistrů), kteří se na realizaci podíleli.

XV. republikové finále Melodie

V roce 1995 se uskutečnilo nulté republikové finále soutěže Melodie, tehdy ještě pod názvem Pionýrský Sedmikvítek, oblast Hudba a Divadlo. Soutěž se v průběhu 15 ročníků vyvíjela, stejně jako Dětská Porta. Dlouholetým pořadatelem a organizátorem byla OR Pionýra Praha 8, respektive 230. PS Žaře. Od XI. ročníku převzala pořadatelství soutěže na 4 roky Jihočeská KOP, která soutěž zákonitě přesunula z Prahy do Českých Budějovic. Žánrová orientace tohoto festivalu dětí a mládeže do 19 let nebyla vyhraněna, účastnili se jednotlivci, i sbory, zpěváci i instrumentalisté, převážně ve vážné nebo popové hudbě. Jak se k pořadatelství dostala 96. PS? V podstatě náhodou. Na rozhraní roku 2009 a 2010 nám jakožto organizátorům Dětské Porty začali volat různí zájemci, kteří zpívali muzikálové či jiné popové melodie a chtěli se s tímto

žánrem hlásit do folk countryové soutěže. Vytrvale jsme je odkazovali na Jihočechy, aby vzápětí vytrvale volali zase zpět s tím, že v Budějovicích se nic takového nekoná.

V průběhu jara jsme si dotazem na Ústředí Pionýra ověřili, že se opravdu soutěž neuskutečnila, a že Jihočeši od pořadatelství upustili. Po krátké úvaze přišel na skupině nápad uskutečnit „sňatek z rozumu“ a rozšířit pořadatelství Dětské Porty o pořadatelství Hudby. Požádali jsme, zda by vyhlášovatel nic nenamítal k případné změně názvu, a když se tak nestalo, Melodie byla na světě.

Nuž, jak tedy dopadl a vyzněl půlku- latý ročník soutěže? Zda byl úspěšný a zajímavý, nechť posoudí sami soutěžící nebo návštěvníci Melodie. Ohlasy již samozřejmě byly v průběhu soutěže, další stále docházejí. I přes dílčí kritiku, například ze strany účastníků ze Svitav, jsou veskrze pozitivní. Celkový počet soutěžících (98) byl z našeho pohledu „tak akorát“, úroveň zpěváků a instrumentalistů přísluší porotě, my si můžeme snad jen mírně povzdech- nout, že jsme čekali přeci jen více účastníků v oblasti klasických nástrojů a vážné hudby. Na základě permanentní masáže komerčních „superstar“ převažoval „popík“. Přál bych Melodii ještě mnohá úspěšná léta a stabilního pořadatele, ať již to bude 96. PS Veselí Medvědi nebo někdo jiný z pionýrské rodiny. Přál bych jí více sponzorských darů a více spolupráce ze strany médií v oblasti propagace, (i když myslím, že si letos nemůžeme stěžovat). U Dětské Porty jsem letos prožil patnáctý rok, a pokud zdraví, Veselí Medvědi a Pionýr dovolí, tak třeba prožiji u Melodie také nějaký ten rok.

Radek Zázvůrek, hlavní organizátor

*Foto: Jakub Kulich Landovský
XX. RF Dětské Porty a XV. RF Melodie
www.detskaporta.cz,
melodie.detskaporta.cz*

Republikové setkání pionýrských oddílů

Vysočina pionýrským oddílům 2011

Doufám, že jste o tom již slyšeli, nebo alespoň četli v únorové Mozaice Pionýra. Je to věc jistá, něco se chystá. To něco je Republikové setkání pionýrských oddílů. Letos na Vysočině. Pohled do kalendáře dává za pravdu všem, kdo jsou od přírody nakloněni k pochybnostem. Skutečně, informovat o takové akci pouhé tři měsíce předem je vskutku na hraně. Leč přece se Krajská organizace Pionýra kraje Vysočina rozhodla pozvat vás všechny do malebné krajiny kopců a potůčků.

Tak tedy:

Termín konání akce: **10. – 12. června 2011**

Místo konání: **kemp Moře u rybníka Řeka, Krucemburk**
www.morerybnikreka.cz

A co se na vás chystá?

Bude toho snad více než dost. Především vám chceme nabídnout putování po krásné Vysočině a všem, kteří budou vážit cestu, ukázat z našeho kraje co nejvíce. Tady je malá ochutnávka nejzajímavějších míst:

- K. H. Borovský – Havlíčkova Borová, Havlíčkův Brod
- Jan Zrzavý – Krucemburk
- Jan Žižka – mohyla Jana Žižky Žižkovo Pole, hrad Ronov, obora
- Hasičské muzeum a Přibyslav
- Údolí Doubravky a Chotěboř – turistika
- Zelená hora a město Žďár nad Sázavou
- Velké Dářko a Žďár nad Sázavou – turistika
- Hamr, betonové sochy, rozštípená skála, Hamry nad Sázavou
- Skanzen Veselý kopec
- Ranská jezírka, Štíří důl

Pokud nejste zrovna vyznavači pěší, či autobusové turistiky, připravujeme i možnost cykloturistiky.

Mimo turistických výprav nebudou chybět hry a soutěže v kempu a nejbližším okolí. Těšit se můžete na lanové aktivity, aktivity na vodní ploše jednoho z největších rybníků na Vysočině, kulturní program a zajímavá vystoupení na pódiu, tvůrčí dílny či třeba deskové hry.

A protože nových a zajímavých aktivit není nikdy dost, rádi bychom vás na tomto místě požádali o spolupráci. Děláte u vás něco, co se jinde tak často nevidí, víte o někom, kdo by rád zorganizoval hru pro kamarády z celé republiky? Jestli ano, pište na katerina.souckova@pionyr.cz Pimpě. Setkání pionýrů je přeci o nás a pro nás.

A jak je to se základními lidskými potřebami?

Účastnický poplatek byl stanoven na 200 Kč.

Pro milovníky hvězd je objednána hvězdná obloha a všichni ostatní u nás najdou místo na postavení vlastních stanů a třeba i rozdělání ohničku.

Hladové krky nakrmí podle zájmu restaurace přímo v kempu. Nabízena bude strava pro všežravce, vegetariány i bezlepková dieta. Turisté si mohou objednat balíčky na cesty, nebo jen polopenzi. Ti, kteří přeci jen dávají přednost vlastní stravě, jsou však taktéž vítáni.

Zaujalo vás naše pozvání? Chtěli byste poznat nové místo a spousty pionýrských přátel osobně? Tak neváhejte, vyplňte přihlášku (která je přílohou této Mozaiky), sbalte batoh a přijďte za námi na Vysočinu. Těšíme se na vás.

Za KOP kraje Vysočina
Pimpá

Odkazy:

www.krucemburk.cz
www.zdirec.cz
www.havlickovaborova.cz
www.chotebor.cz
mic.muhib.cz
www.vesely-kopec.cz

Jednou cestou pestrou krajinou (poznání)

Slovo **poznání** jsem do titulku přidal proto, aby bylo jasno, že nejde o nějaké jarní povídání. I když to, o čem se zmínit chci, právě s nástupem jara jako by souviselo. Jde o **Kamínka** (25. – 27. 3.), která prozatím zastoupí obsahovou konferenci (Poselství 2011). Začel jsem se do vašich názorů (i na síti) a nebyl jsem ani překvapen, co vás zajímá nebo trápí v našem Pionýru. Třeba taková **všestrannost**.

Právě té si na Pionýru velice cením! Snad žádné jiné sdružení něco takového dětem nabídnout nemůže a nedokáže, protože je obvykle **jednosměrné**. Tedy zaměřené jen na to či ono – a to je vše. Dokážeme dát různé šance jak našim členům, tak i **volným** dětem nebo kamarádům z jiných sdružení. Neuzavíráme se sami do sebe. Jen se podívejte na takový Pionýrský Sedmíkvítek a Ledovou Prahu, nebo Opravdu dobrý tábor a řadu dalších aktivit, které si vytvářejí samy oddíly nebo skupiny pro své okolí.

A tak se ozývají námitky proti naší všestrannosti, protože pak prý nemůžeme dělat nic sami pro sebe. Něco, co by **nám všem bylo vlastní!** Řekl bych, že tím jsou v první řadě **pionýrské ideály!** To je ta naše společná cesta a všestrannost je onou cestou pestrou krajinou **poznání**.

Je ovšem možné – a potřebné? – vytýčit pro naši společnou cestu jakési milníky či směrníky, třeba i věkové, závazné, pro kategorii 15+ a podobně.

I o tom by měla být na Kamínkách – Poselství řeč. A s něčím do mlýna přijde i vaše Tržiště!

Hadži (scifiveta@quick.cz)

Mejly a esemesky do hry!

Zřejmě i vy je v oddílu máte, nebo takové znáte. Mobil na ucho a prst ťukající esemesku. Zrovna tak u počítače. Oči přispědlené na monitoru, myš rejdí po podložce / stolu a duch se vznáší kdovíkde. K tomu ještě webkamera a sluchátka. Není problém spojit se s někým až na druhém konci světa. Jde o to, jaký má dítě kredit či paušál nebo připojení. Na jedné straně skvělé, na druhé straně problematické. Nejen dospěláci, ale i děti se přestávají fyzicky stýkat. Platí to i pro nás, kteří děláme Mozaiku. Bývaly časy, kdy jsme měli pravidelné porady, domlouvali materiály, účast na akcích, hodnotili vyšlé číslo – a ještě zbyla chvíle na obyčejný lidský pokec.

Elektronika nám pomáhá, to je jasné a nelze ji odmítnout. Stálo by však za to začít hledat a zkoušet, jak mobily i počítače zapojit do naší pionýrské činnosti formou hry,

Regulérní pionýři

Tak se ti naši bývalí nováčkové pojmenovali po přijetí za členy oddílu Plameňáků. Kdoví, jestli si v tom okamžiku uvědomili, co slovo regulérní vlastně znamená. Já rád objevuji významy slov našeho českého jazyka. A tak jsem se ve slovníku dočetl: regulérní = odpovídající pravidlům, také pravidelný, obvyklý, normální. Docela to tedy trefili, jsou pionýry podle pravidel našeho sdružení.

Někdo si možná řekne, že půl roku je málo na to, aby se z nováčka stal pionýr. Řekl bych – jak pro koho. Martina, Otík a Kytka už přišli – zájmově nasměrovaní. Šlo spíše o to, zda se jim zalíbí náš oddílový život, naše schůzky, akce, výpravy, zda si porozumí se „starými mazáky“. No, vyšlo to!

Chtěli jsme, aby na přijetí měli hezké vzpomínky. Proto jsme zamířili na Hrádek. V minulém roce o prázdninách jsme tam pomáhali při úpravách. A tak nám správce dovolil v jedné síni připravit slavnostní přijímání nováčků za pionýry. Na druhý den jsme ještě došli ke Stromu úmluvy, kde je zakopána zakládající listina Plameňáků. Je u ní i seznam členů od vzniku oddílu. Teď se na něj zapsali i ti tři regulérní! A jak to děláte u vás? Nechcete se podělit o zkušenosti? Tržiště vás rádo uvítá!

Oddílák Boubín

která by děti sblížovala a spojovala do správné party. Víte, zda všichni členové oddílu mají přístup k počítači (stálý, omezený, u rodičů atp.)? Totéž platí pro čísla mobilů a zda mají mobil všichni? Bylo by možné mejlem či esemeskou pionýry aktivizovat k splnění nějakého úkolu (tajného, prospěšného?) mimo obvyklé schůzky nebo program? Šlo by tak organizovat nějakou hru, soutěž, užitečnou činnost? Zkuste si na toto téma popovídat přímo s dětmi, třeba i ony budou mít nějaký nápad.

A když se vám podaří dostat mejly a esemesky do hry, podělte se s Tržištěm Mozaiky o zkušenosti a výsledky!

Hadži

Robin a Páťa – „Regulérní pionýři“

KRESLÍ: J. FILÍPEK – YEPP
PIŠE: V. TOMAN – HADŽI

Znáte jarní zvyky?

Ať už bude letošní jaro jakékoli – mám na mysli především počasí, zkuste se vrátit k dobrým zvykům. Jedním takovým a asi hodně starým je výroba vrbových píšťalek. Dají se však udělat i z jivý nebo jeřábu, ale větvička nesmí mít suky.

Na píšťalku potřebujete kousek větvičky asi 10 cm dlouhý, který opracujete nožičkem do potřebného tvaru (viz obrázky). Na dolním konci odloupnete tenký proužek kůry, který zabrání tomu, aby se ze zátky kůra odloupala.

Následuje tradiční, ale nutné otloukání kůry stěrkou nože, aby se dala sloupnout. Tím vznikne tělo píšťalky. Zpívat si k tomu můžete tradiční popěvek: Otloukej se, písťalíčko...

Pokud má větvička méně mízy, namáčejte ji při tom do vody. Nenechte se odradit případným neúspěchem, když se vám kůra při svlékání poškodí.

Z těla větvičky vyrobíte náustek a zátku a vložíte je do píšťalky. Výšku a sílu tónu regulujete zasunováním nebo naopak pohybem zátky. Šikulové se můžou pustit i do dvoutónové píšťalky. Kromě píšťalek můžete zkusit malování vajíček a kraslic, pomlázek a řehtaček. Pomlázky by ovšem neměly být jen z jednoho prutu a páru pestrých fáborů. Pýchou kluků kdysi byly pomlázky pletené z osmi i více prutů! Vše, co vyrobíte, může sloužit nejen vám, ale i jako dárky sourozencům, kamarádům, dětem z mateřských školek, dětských domovů atd. Vždyť přece pionýr je přítelem všech dětí! Je to tak?

Šikulka

Ilustrace: archiv autora

Vyjděte si k přehradám a rybníkům

Už jednou, bylo to loni v říjnu (Mozaika 2/2010), jsem vás pozval k vodě. Tehdy to bylo k potokům. Teď na jaře vyrazíme naopak k velkým vodním plochám, jakými jsou přehradní jezera a nádrže všeho druhu, včetně řady rybníků.

Snad byste měli vědět, že přehrady jsou v naší krajině novinkou. Vždyť první, ve srovnání s nynějšími, byly docela skromné. Do roku 1950 jich stálo pár desítek, teprve potom se začaly budovat celé tak zvané kaskády na Vltavě i na Slovensku.

Přehrady jsou proto prostředím, které nemá vlastní zvířenu. A tak bere zavděk tím, co do ní pronikne z řeky nebo z okolních přítoků. Popřípadě, co do ní nasadí člověk. Jenomže ne všem živočichům se daří v hluboké, studené a kyslíkem málo bohaté vodě přehradních nádrží.

Já vám představuji především ty, kterým se z početných vodních obyvatel v novém působišti zalíbilo.

K hlavnímu osazenstvu nádrží patří ryby, které původně žily ve větších řekách. Je to **štika obecná** (Esox lucius), **cejn velký** (Abramis brama) i jeho příbuzní, **lín obecný** (Tinca tinca), **parma obecná** (Barbus barbus), **sumec velký** (Silurus glanis) nebo **candát obecný** (Stizostedion lucioperca).

Člověk pak osazenstvo nádrže obohacuje buď domácími, uměle rozmnožovanými rybami, třeba **kapří násadou** (Cyprinus carpio) nebo rybami dovezenými. To je třeba americký **pstruh duhový** (Salmo irideus), **siven** (Salvelinus) nebo **maréna** (Coregonus lavaretus maraena).

A teď už můžete směle vyrazit k vodám všeho druhu, a buď se kochat jejich krásou, koupat se nebo plavit – a možná chytat ryby! **Jen, prosím, nepytlačte!** Třeba máte nějaký ten rybářský kroužek nebo dokonce oddíl anebo nějakého známého rybáře.

Tak – lovu zdar!

Rybařík

Kresby: archiv autora

Děti tleskaly dětem

A byl to pořádný potlesk, jak bývá na koncertu Děti dětem zvykem. Těch dětí totiž bylo hodně přes tisícovku! Prostě plné hlediště Společenského sálu v Kongresovém centru Praha, který večer 4. 2. patřil celý dětem. Dokonce i na jevišti se jich vystřídalo několik desítek. Tančily, zpívaly, hrály a aplaus po každém vystoupení byl více než zasloužený. A přitom ty nejmenší ještě ani nechodily do školy. Ostatně, mnozí z vás byli v sále také, protože v hledišti se potkala řada pionýrských oddílů, jež spojily návštěvu koncertu a akce Ledová Praha. Program byl tradičně pestrý, na pódiu

se střídaly moderní tance s folklórem, rocková hudba s klidnými melodiemi, zkrátka pro každého něco. A nakonec zvedlo děti ze sedaček závěrečné vystoupení skupiny Maxim Turbulenc. Ale nemá cenu zde dlouze povídat, některé věci je zkrátka nejlepší vidět (a slyšet) přímo na místě. Snad aspoň z fotografií na vás dýchne atmosféra čtrnáctého koncertu Děti dětem.

Jakub

Záštitu nad koncertem přijali Ing. Eva Bartoňová, státní tajemnice – náměstkyně ministra školství, mládeže a tělovýchovy, PaedDr. Alena Gajdůšková, místopředsdkyně Senátu Parlamentu ČR a předseda vlády ČR RNDr. Petr Nečas.

Putovní poháry předsedy vlády ČR

Jako každý rok byla část programu věnována i předávání Putovních pohárů předsedy vlády České republiky za dlouhodobý přínos pro rozvoj práce s dětmi v oblasti kultury. Pro rok 2011 jej z rukou vedoucího Úřadu vlády ČR, Ing. Lubomíra Poula, převzali: Taneční studio M – STYLE Třebíč (tance), Folklórní soubor Dřeváček z Jihlavy (folklórní tance), Sdružení pro volný čas DEMARO, středisko volného času (dětská Porta), Dům dětí a mládeže Jihlava (hudba).

Umačkávání začalo!

Kromě mnoha mladých nadaných umělců a se divákům na koncertu Děti dětem představil projekt Umačkání dětmi, který zde byl slavnostně zahájen.

Projekt připravilo sdružení Pionýr pro Evropský rok dobrovolnictví. Jeho hlavní myšlenkou je upoutat pozornost veřejnosti k dobrovolníkům pracujícím s dětmi, vyzdvihnout přínos jejich práce pro místní komunitu i celou společnost.

Přítomným ho přiblížila moderátorka Šárka Kubelková a naše „maskotka“ Laura. Ale nejen to – diváci se do něj rovnou na místě zapojili a začali hádat, koho představují siluety obklopené dětmi.

www.umackanidetmi.cz

Foto na dvoustraně Michal Moučka

Pionýři z Hrádku byli o pololetních prázdninách v Praze

Hrádek u Rokycan

Ani chřípka nezabránila, aby vyjel autobus dětí na tradiční akci Ledová Praha. Protože většina účastníků jezdí o pololetních prázdninách na tento výlet pravidelně, trochu je mrzelo, že se tentokrát jelo v pátek. Bylo to 4. února 2011. Oddíloví vedoucí museli ještě do práce, a tak byla naplánována jen účast na odpoledním koncertu v Kongresovém centru pod názvem „Děti dětem“. Velký sál byl plný dětí z celé naší republiky. Šárka Kubelková zajímavě moderovala celý program. Zde se střídali zástupci vítězných kolektivů v zájmové soutěži Pionýrský Sedmikvítek. Byly také předány putovní poháry, které věnoval předseda vlády Petr Nečas. Na závěr vystoupila hudební skupina Maxim Turbulenc, která zdvihla všechny děti ze sedadel. Ty pak tančily na jevišti i po celém sále. Naše skupinka očekávala, že budeme tleskat předání jedné z cen našim dlouholetým filmářům. Ale předávání bylo přeloženo až na druhý den. Děvčata měla pro Míru Hackla a Petra Tichého připravený oslavný transparent, který jim věnovala, aby jim přinesl v sobotu štěstí.

A opravdu, stalo se. Kluci, kteří jsou už vlastně mladší oddíloví vedoucí, byli oceněni na koncertu „Dětské porty“. Konečně obdrželi putovní cenu „Modrého slona“, kterou věnovali před několika lety Helena Růžicková a Zdeněk Troška talentované mládeži. Je určena pro vítěze soutěže Clona, kategorie video-film v soutěži Pionýrský Sedmikvítek. Kluci vyhráli svým filmem „Ztraceni na táboře II.“ v prosinci v Děčíně. Na ocenění byli nominováni tři zástupci z různých pionýrských skupin a cena nakonec putovala do Hrádku. Vítězům gratulujeme a už se těšíme na jejich další zajímavá díla.

Únor patří každoročně masopustním radovánkám

V Hrádku už je zvykem, že si děti užívají několikrát za únor „řádění“ v maskách. Ve škole mají tématicky zaměřený den, kdy pro úžasné převleky nepoznáme děti ani paní učitelky. V domě kultury je hudební rej masek. No a pionýři se také nedají zahanbit.

Letos se „maškary“ objevily v mateřském klubu Klubíčko, při víkendové akci oddílu Tykadla i na skupinovém rozloučení se zimou pod názvem „Vynášení basy“.

Oddíloví vedoucí s nejstarším oddílem Mraveniště připravili 22. 2. 11 v tělocvičně masopustní odpoledne. Soutěžilo se ve vědomostních i pohybových dovednostech, nechyběl tanec, vybíraly se nejvtipnější masky. Byly rozdány bonbóny, suvenýry a diplomy. V závěru už tradičně děti volaly „zimo, zimo, jdi už spát, už si s tebou nechcem hrát!“ Opravdovou basu nosil náš oddílový vedoucí, muzikant Pepín, který nakonec basu odnesl.

Vlasta Vasková, vedoucí Pionýra Hrádek

Nejvíce jsme si „zařádili“, při písničkách hudební skupiny Maxim Turbulenc

Před Mírou Hacklem a Petrem Tichým je plaketa za vítězství, putovní cena Modrý slon a nominační diplom od České rady Pionýra

Oddíl Tykadla při víkendovce nejen tančil, ale připravoval se na samostatný pobyt na táboře bez rodičů

25. 3. 2011 oslaví 50. narozeniny Jarmila Vaclachová – vedoucí PS Dr. M. Očadlíka Holešov.

Dne 25. 3. 2011 oslaví krásné kulaté narozeniny hlavní vedoucí PS Dr. M. Očadlíka Holešov paní Mgr. Jarmila Vaclachová. Ve funkci hlavního vedoucího je již od roku 1981, tedy 30 let, a stále s radostí a neuvěřitelným životním elánem se po celou dobu věnuje dětem a mládeži. S obrovskou láskou a vitalitou pro ně pořádá řadu akcí, víkendovek a již tradiční stanový tábor o letních prázdninách na základně v Podhradní Lhotě pod hotelem Zubříč.

Přání:

Čas zůstane na chvíli stát, vždyť je ti už padesát.

Vůbec to ale nejde na tobě znát, přání k narozeninám chceme ti dát.

Přejeme ti štěstíčko, ať si stále usmívává jak sluníčko.

Přejeme taky hodně lásky, na tváři ještě žádné vrásky.

Přejeme hlavně hodně zdraví, ať tě stále život mezi námi baví!!!

To a ještě mnohem víc k tvým narozeninám přejí kolegové a členové PS Dr. M. Očadlíka Holešov

Pionýrská výstava ve Strašicích

Strašice

V průběhu měsíce ledna se ve Strašicích uskutečnila výstava k výročí dvaceti let od obnovení Pionýra. Pionýrská skupina Bílá Cerkev Strašice spojila tuto událost s dalšími dvěma výročími týkajícími se přímo jí samotné. V letošním roce uplyne totiž 60 let od založení první pionýrské skupiny ve Strašicích a 30 let od založení jednoho z jejích oddílů - pionýrského oddílu Hvězda. Výstava byla umístěna v malém výstavním sále obecního společenského domu. Společně s putovními výstavními panely mohli návštěvníci nahlédnout do skupinových a oddílových kronik vedených od roku 1951 až do současnosti, prohlédnout si spoustu fotografií z dob, kdy byli ještě dětmi, nebo byli dětmi jejich rodiče. Z těchto fotografií dýchla na návštěvníky nostalgie, která je přiměla ke vzpomínání na spoustu chvil příjemně strávených mezi kamarády, spolužáky a dospěláky-kamarády. Další panely byly věnovány novodobým fotografiím ze současné činnosti naší organizace, ať se jedná o schůzky, víkendové akce, soutěže nebo LPT na základně v Bujesilech. Návštěvnost výstavy byla docela velká a zájem občanů pozoruhodný. Dali jsme o sobě zase trochu vědět, a to nejen v obci Strašice, reklamu naší organizaci Pionýr zajistila i regionální televize R1 ZAK Plzeňského kraje, jejíž reportér sám byl výstavou nadšen. Ze strany organizátorů děkujeme všem návštěvníkům, kteří na naši výstavu zavítali a pomohli tak Pionýru si v dnešní nelehké době obhájit čest a své dobré jméno.

Tvořivá dílna s Bobříky

V páteční podvečer 28. 1. 2011 uspořádal pionýrský oddíl Bobříci tvořivou dílnu pro všechny, kdo rádi tvoří zajímavé věci, vyrábí si doplňky na sebe či do bytu, pro maminky, babičky, děti, zkrátka pro všechny kdo měli chuť přijít se odreagovat a při tom si vyrobit něco hezkého. Dílnička se uskutečnila v naší ZŠ ve tvořivé dílně, která je přepychově vybavená v rámci obnovy ŠVP z dotací ESF. Malování na hedvábí všem předvedla lektorka z firmy Výtvarný ráj, paní Andrea Blažejová, se kterou Bobříci budou i nadále spolupracovat a pořádat každý měsíc další novou dílničku, pokaždé na nové téma. Ta příští bude o pletení z pedigu a uskuteční se 25. 2. 2011 opět v ZŠ. Malované šátky si odnášely maminky i děti a spokojený úsměv byl tou největší odměnou za naši snahu. Doufáme, že na dalších dílničkách se nás sejde ještě mnohem více.

Petra Sládková, vedoucí PS Bílá Cerkev Strašice

Country bál

Kopřivnice

Rok se s rokem sešel a tance a zábavy chtiví přátelé Pionýra se sešli jako každý rok v Závišicích U Kremlů. V pátek večer dne 11. 2. 2011 zde byla westernová nálada na každém rohu.

V sále se v rytmu country, táborákových, ale i moderních rytmů bavila zhruba stovka lidí. Byli zde kovbojové i kovbojky, greenhorni a sem tam se nechal vidět i šerif, který po očku dohlížel na pořádek v sále. Na zdech totiž visely popisy lumpů k dopadení a odměny za ně byly nemalé. Nakonec se ale šerifovi podařilo udržet pořádek, a tak jsme si mohli vychutnat nejen zábavu taneční, ale i zábavu kulturní, kdy jsme se koukli na malé taneční vystoupení dětí z DDM Kopřivnice a zahráli si několik her pro páry. Dokonce i klasická nabídka lístků do tomboly byla podmíněna trochou té srandy a výherci si mohli odnést spousty krásných cen.

Moc děkujeme všem, kteří se svou pílí a úsilím podíleli na přípravě a organizaci tohoto skvělého bálu.

Veronika Heraltová, PS Kopřivnice

Všechno nejlepší!

- 8. 3. Slaví své 60. narozeniny Jiřina Žáková z PS Štětí (Ústecká KOP)
- 8. 3. Slaví své 60. narozeniny Karel Gregor z 503. PS Ivanovice na Hané (Jihomoravská KOP).
- 10. 3. Slaví své 50. narozeniny Jiří Novotný ze 101. PS Sportovní (Pražská OP).
- 22. 3. Slaví své 55. Narozeniny Václav Königsmark z PS Štáhlavy (Plzeňská KOP).
- 23. 3. Slaví své 55. narozeniny Josaf Mach z 13. PS Kladno (Středočeská KOP).
- 25. 3. Slaví své 50. narozeniny Jarmila Vaclachová z PS Dr. Mirko Očadlíka (Olomoucko-zlínská KOP)

Gratulujeme a přejeme hodně štěstí a pohody do dalších let.

Dobrovolníci mění svět!

Zastoupení Evropské komise v ČR (Jungmannova 24, 110 00 Praha 1), ve spolupráci s Informační kanceláří Evropského parlamentu v ČR a Informačním centrem OSN v Praze organizují soutěž pro mladé lidi ve věku 15 – 19 let s názvem Dobrovolnictví mění svět!

Úkolem soutěžících je vytvořit umělecké dílo (kresbu, fotografii, koláž...), které má vyjadřovat osobní názor autorů na dobrovolnickou činnost, a to jak vnímají dobrovolnictví.

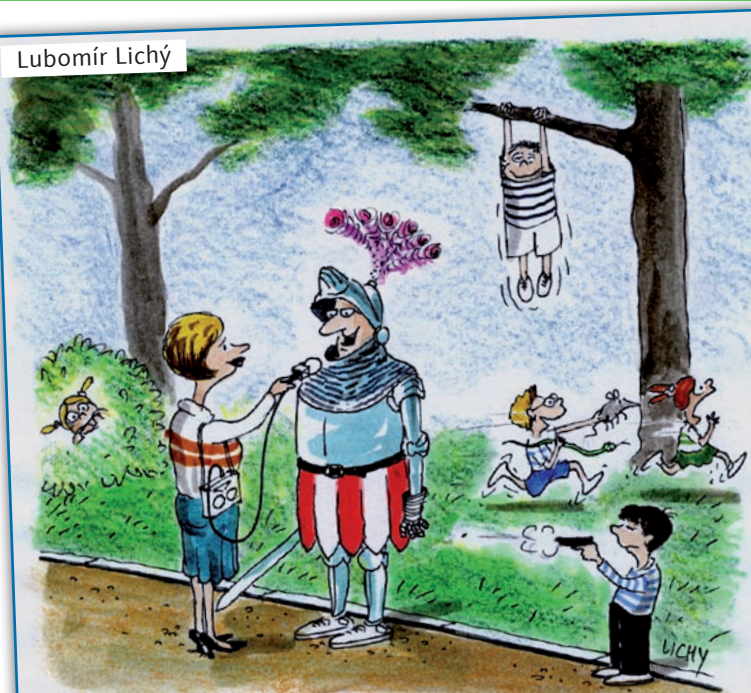
Účastnit se mohou týmy o velikosti 3 – 5 členů.

Soutěž probíhá od 1. března do 30. dubna.
Hlavní výhrou je letecký zájezd do Bruselu, all inclusive, na 3 dny.

Podrobnosti přihlášení se redakci nepodařilo zjistit, jakmile to bude možné, rozešleme je prostřednictvím e-mailových Horkých novinek.

Jako v předchozích číslech pro vás máme i tentokrát dva kreslené vtipy na téma dobrovolné práce s dětmi a mládeží.

Lubomír Lichý

NE NE, PRÁCE S DĚTMA JE NAPROSTO BEZPEČNÁ.

Zdeněk Hofman

Dobrovolnictví a lidská práva

Na představování různých oblastí dobrovolnictví tentokrát navážeme tématem lidských práv. Vzhledem k jeho obsáhlosti pouze velmi stručně, až útržkovitě. Kvůli mnohým politickým a sociálním změnám v minulosti existuje v České republice nízké občanské a právní povědomí. Občané mají sice přehled o svých povinnostech, ale již méně o svých právech.

A to je také důvod, proč po vzoru mezinárodně působících organizací vznikly v České republice NNO pomáhající nejen jednotlivcům, ale i celým skupinám občanů, kteří jsou znevýhodněni, v obraně jejich práv. Patří mezi ně například Český helsinský výbor, HOST – Hnutí za občanskou svobodu a toleranci, Amnesty International nebo Bílý kruh bezpečí. V těchto organizacích působí stovky dobrovolníků, nejen laiků, ale i odborníků s vysokým profesionálním

kreditem a specializací. Neustále diskutovanou problematikou národnostních menšin se u nás například zabývá řada organizovaných dobrovolníků. Z těch nejznámějších například Člověk v tísni, což je společnost při ČT, která vede několik romských projektů, dále pak Nadace Tolerance, věnující se zejména vzdělávacím a kulturním aktivitám a znovu organizace HOST, která se věnuje monitoringu a následnému vyšetřování rasově motivovaných trestných činů. Prostor pro dobrovolnickou práci humanitárních organizací je spojen také s novým fenoménem uprchlíků, kdy se Česká republika stává tranzitním místem pro tisíce uprchlíků. Amnesty International, nezávislé celosvětové hnutí, aktivně vystupující na obranu a podporu základních lidských práv, je důkazem, že obyčejní lidé mohou pracovat na zastavení násilí

společně a bez ohledu na politické ideologie. Bílý kruh bezpečí si zase klade za cíl pomáhat obětem zločinů a jejich rodinám (samozřejmě bez ohledu na věk, pohlaví, rasu, národnostní příslušnost a druh trestného činu).

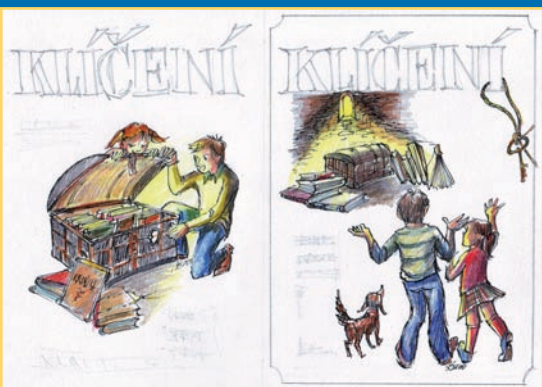
Lidskými (především dětskými) právy se zabývá i Pionýr. Podílel se na vydání publikace „Ahoj, Úmluva“, jež je výkladem článků z Úmluvy formou komiksu a souborem otázek k zamyšlení a námětů pro aktivity. Samostatně Pionýr vydal knížečku nazvanou Úmluva o právech dítěte – Povídání a nápady pro učitele, vedoucí a vychovatele, děti i jejich rodiče. Co je na ní zajímavé? Například, že úvodní slovo a zestručněné články úmluvy jsou pod českou verzí ještě v romštině a nabízí i náměty na aktivity spojené s Úmluvou a rady a nápady pro učitele či vedoucí.

Veronika

Dobrodružství číhá ve starých denících

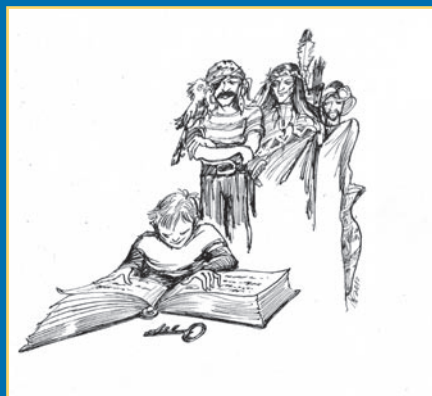
klíčení
ROSTEME S DĚTMI

Před časem jste se v Mozaice dozvěděli, kdo všechno patří do týmu klíčícího ve věkové kategorii starší školní věk. Zároveň už i víte, že je naše práce rozdělena do pěti oblastí – příroda, technika, umění, sport a člověk a společnost – a kdo z nás se které věnuje. Co ale možná ještě nevíte tak úplně přesně, je to, co vlastně z toho „našeho“ Klíčení vyroste a co konkrétního z toho všeho budete mít vy. Základem všech věkových kategorií bude skutečný balík nápadů, co všechno můžete s vašimi pionýry dělat – začínající vedoucí tak budou mít připravený program pro svůj oddíl a zkušenější si z toho mohou vybrat jen určité aktivity. A protože každá věková kategorie je trochu jiná, je jasné, že i konkrétní výstupy budou jiné. A co se pod ošklivým slovem „výstup“ skrývá pro starší školní věk, se dozvíte právě teď a tady.

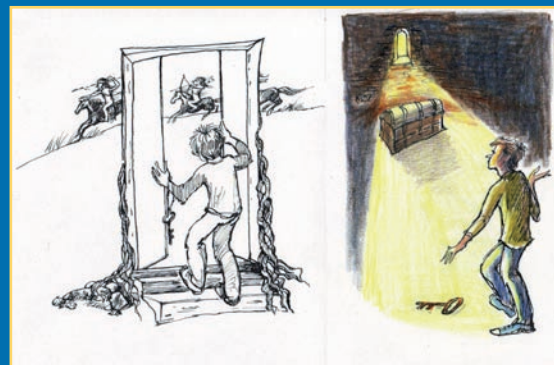

Po dlouhých úvahách jsme se rozhodli, že vznikne něco pro děti i pro jejich vedoucí. Vedoucí budou mít k ruce sešit formátu A4, v němž najdou spoustu nápadů a činností pro děti staršího školního věku. Kromě popisu samotné hry, vyrábění nebo zkratka aktivity tu najdou i rozpis pomůcek, časovou i prostorovou náročnost, ale kromě toho i pokyny, na co si dát pozor. Třeba děti se sklonem k agresii je nutné u bojových her hlídat a krotit, naopak dyslektikům by měl vedoucí pomoci, když je zadání úkolu písemně. A pokud máte ve skupině dítě, které je třeba z rozvedené rodiny, je třeba zohlednit i to. I tito členové totiž patří k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Samozřejmě je důležitý příběh

a motivace. Legenda, která bude děti naším výchovným programem provázet, je příběh dítěte, které se dostává do neznámého prostředí. Se svou rodinou se stěhuje do nového města, kde zatím ani nemá kamarády. A tady na půdě starého domu nachází truhlu se starými deníky, které ho velmi lákají. Postupně do nich nahlíží a hledá nová dobrodružství.

Děti dostanou kroužkový sešit formátu A5, který ale na začátku moc stránek mít nebude. Ty totiž dostanou děti až s tou kterou činností. Ony si tedy v průběhu celého roku (respektive tří let) vytvoří svůj vlastní deník, v němž

budou jejich poznámky, kresby, třeba i fotky a podobně. A bude tam právě tolik stránek, kolika schůzek a aktivit se ten který člen zúčastnil. Taková je představa „naší části“ Klíčení, na níž už dlouhé měsíce pracujeme. Také už jsme oslovili klatovskou výtvarnici Zuzanu Dorogiovou, jejíž obrázky vidíte na stránce. Á propos, kdo z vás, kteří jste byli v listopadu na VII. výročním zasedání Pionýra v Praze, jste si zasadili fazolku, kterou jste dostali od nás „klíčitelů“? A vyrostla vám? Pochlubte se a pošlete nám fotku! Ať vidíme, že neklíčíme sami a že myslíte vy na nás jako my na vás...

Mirka Tolarová

Ilustrace: Zuzana Dorogiová

Zneužívání dětí 2

Tentokrát navážeme na minulé číslo, ve kterém bylo „načato“ téma zneužívání dětí, jinak také syndromu CAN. Po teoretickém úvodu zmínula najdete v tomto vydání spíše praktičtější informace.

Co by měli vědět dospělí a co by měly vědět děti o sexuálním zneužívání.

V další části textu se budeme zabývat tím, jak dítěti vysvětlit, co je sexuální zneužívání (včasné poučení jako prevence), jak dítě signalizuje, že je sexuálně zneužíváno, jak mu mohou pomoci nejbližší osoby.

Včasné poučení jako sociální prevence

Je nutné dítěti říci, že tulení a mazlení se s rodiči nebo osobami blízkými je běžná potřeba, jedná se o chvíle, při kterých je dítě šťastné, spokojené a cítí se bezpečně. Dítě ale musí vědět, že pokud se k němu dospělý začne chovat tak, že je to dítěti nepříjemné, že bude dítěti způsobovat neštěstí, není to od něj správné a nemá na to právo. Dítě musí vědět, kdo na něj smí sahat, kam mu dospělý nesmí sahat. Sdělíme mu, aby se snažilo udělat rozruch a co nejrychleji utéct do bezpečí, pokud s ním dospělý dělá věci, které v něm vyvolávají strach či stud. Dítě by mělo vědět, že nemá sedat k cizím lidem do auta, nemá s cizími lidmi nikam chodit, nebrat od cizích lidí sladkosti, dárky či peníze. Další část poučení dítěte se musí týkat situací, kdy už ke zneužití došlo. Dítěti by mělo být zdůrazněno, že za situaci nenese vinu a že má právo říci, co se stalo s jeho tělem, má právo na ochranu, bezpečí a pochopení. Pokud se dítě dospělému svěří, je důležitá snaha o udržení důvěry dítěte (např. nebagatelizovat, netrestat).

Vliv sexuálního zneužívání na psychiku dítěte

Sexuální zneužívání v rodině má na psychiku dítěte nejnebezpečnější vliv. Je těžce odhalitelné, často trvá několik let a napáchá velké škody na celkovém vývoji dítěte, které si přenáší problémy až do dospělosti. Ty se projevují zejména v partnerských vztazích a mohou přetrvávat celý život. Při krátkodobém zneužívání cizí osobou mohou následky trestného činu při intenzivní terapii odeznít.

Dítě se většinou snaží své zneužívání udržet v tajnosti, protože si uvědomuje nepřírozenost tohoto vztahu, často se bojí nedůvěry dospělých, případně trpí pocitem viny (ono zneužívání „dovoloval“). Některé děti mohou své pocity potlačit a pokusí se zneužívání akceptovat jako „normální“.

Jak dítě signalizuje, že je sexuálně zneužíváno?

Dítě v roli oběti pohlavního zneužívání je bezbranné, neví, komu se svěřit, a bojí se svěřit. Existují určité symptomy, kterých si může další člen rodiny nebo vychovatel (např. učitel) všimnout. Jde o skryté, podvědomé volání dítěte o pomoc. Každé sexuálně zneužívané dítě je v jiné situaci, má jinou povahu, je jinak staré. Skupina některých příznaků se projevuje vždy jako: poruchy v jídle (dítě sebe samo „zošklivuje“ otylostí či hubeností), poruchy spánku (špatné sny, strach z usnutí, předstírání spánku), nápadná pasivita, ustrašenost, deprese (neupozorňují na sebe, aby se něco neprozradilo), těžkosti v dýchání (dušnost, zejména u menších dětí, kdy při zneužívání dochází k orálnímu sexu), drobná poranění a oděrky na intimních místech, dítě má nepatřičné praktické znalosti (takové, které nevyplývají z vyprávění starších kamarádů, ale jsou podloženy vlastními zážitky), výchovné problémy (neustále se stupňující snaha dítěte na sebe upozornit, „volání o pomoc“, krádeže, zhoršený prospěch a chování ve škole, úmyslné zanedbávání nebo naopak přehánění hygienických návyků, užívání alkoholu a drog, u menších dětí poruchy řeči, regrese ve vývoji).

Jak mohou sexuálně zneužívanému dítěti pomoci nejbližší osoby?

Pokud vyjde najevo případ sexuálního zneužívání, je třeba zvážit, kdy a jak záležitost oznámit orgánům činným v trestním řízení. Neprodleně je nutné oznámit ten případ, kdy je pachatelem sexuální deviant, vychovatel mládeže, případně došlo k vážnější psychické újmě.

Úřední projednávání případu je pro dítě stejně traumatizující jako skutek sám. Dítě si musí vyvolávat vzpomínky, které by nejraději potlačilo. Pokud jde o zneužívání v rodině, musí dítě vyvolávat proti blízkým lidem, které má rádo a kterým nechce ublížit, případně se jich bojí. Často potřebuje pochopení okolí i matka, která v případě nevědomí o zneužívání prožívá období sebeobviňování.

Při jednání s dítětem je důležité dávat mu najevo důvěru, vyzdvihnout odvalu, kterou v sobě našlo. Zásadní je též snaha vrátit dítěti sebevědomí,

neslibovat nesplnitelné, nazývat věci pravými jmény. Nutná je návštěva dětského psychologa.

U trestného činu pohlavního zneužívání stanovuje zákon sankci za nepřekážení tohoto činu. Trestně odpovědný je nejen pracovník instituce k ochraně dětí a mládeže, ale kdokoliv, kdo se o takovém případě věrohodně dozví a pro překážení dalšího jednání pachatele neučiní nic.

Trestněprávní postih

Sexuální zneužívání dětí je postižováno různými ustanoveními trestního zákona v závislosti na způsobu jednání pachatele. Jedná se především o:

§ 217 trestního zákona – ohrožování mravní výchovy mládeže;

§ 241 trestního zákona – trestný čin znásilnění (trestá se zneužitím bezbrannosti);

§ 242 trestního zákona – trestný čin pohlavního zneužívání (trestá se rušivý zásah do psychiky dítěte);

§ 245 trestního zákona.

Za ohrožování mravní výchovy mládeže mohou být stíháni zákonní zástupci, pokud nevěnují dostatečnou pozornost a přispívají tak k tomu, že dítě je soustavně sexuálně zneužíváno.

Závěr

Z výše popsaného i z literatury vyplývá, že zásadní záležitostí v oblasti problematiky CAN je zejména primární prevence. V rámci ní musí dojít k posilování dobrého rodičovského vztahu založeného na opravdové lásce k dítěti a jeho plné ochraně. Současně je důležité nepřenášet problémy rodičů na děti. Součástí primární prevence musí být vhodná (věkově přiměřená) a včasná sexuální výchova. Dětský lékař se v rámci sekundární prevence zaměřuje především na odhalování tohoto jevu. Terciární prevence zahrnuje terapii postižených dětí. Jejím cílem je zabránit dalšímu zhoršování jejich situace a pomoci najít co nejlepší řešení pro všechny zúčastněné.

Zdroj:

*Sexuální výchova – vybraná témata
12. Syndrom CAN
Mgr. Miroslav Hricz*

Nepomucké zkušenosti

Pionýrské rodinné stříbro: „Nesmrtelné“ oddíly II/7

Světovou proslulost nevelkému městečku nedaleko Plzně dal už ve středověku svatý Jan Nepomucký. Tu alespoň evropskou má díky příběhům Černých baronů, kteří zde sídlili v padesátých letech minulého století. A určité proslulost pionýrskou mají aspoň v Čechách zdejší pionýři.

Vždy především pro děti

Z dostupných zápisů z kronik bylo zjištěno, že zde pionýrská organizace vznikla v roce 1949 – 1950. První slib pionýrů se konal 28. 6. 1950. Činnost pionýrů při škole probíhala až do roku 1990, kdy po brněnské mimořádné celostátní konferenci bylo zvoleno nové vedení PS a vedoucím skupiny byl zvolen Ján Havrilla. Skupina se v obnoveném Pionýru zaregistrovala 13. 3. 1990. „V roce 1990 bylo zahájeno nové období, ale u nás se toho moc nezměnilo, protože naše pionýrská práce byla vždy především pro děti a ne pro něco formálního a nařízeného,“ vzpomíná současný vedoucí PS Míra Dvořák, už třiašedesátiletý důchodce, někdejší pracovník celní správy.

1981

Z historie

Mají vlastní „pionýrský dům“

Město má 3 500 obyvatel a podle loňské výroční zprávy PS sdružovala 183 členů, z toho 51 dětí do 15 let, 77 mladých do 27 let a 55 starších. Letos je jich 212. Mají dům pionýrské skupiny, který využívají oddíly pro svou činnost. Čtyři klubovny, kuchyňka, ložnice, koupelna, dvůr s prostorem pro hry, vše dostačující pro činnost dětí i dospěláků.

Nejstarší je od roku 1995 oddíl **Pusík** pro děti od 6 do 12 let. Vedoucí je od té doby Alena Březáková. Oddíl se zabývá výtvarnou a rukodělnou činností. Všeobecný oddíl **Tuláci** je pro děti od 7 do 12 let. O oddíl **Sport** pro děti a mládež od 8 do 15 let v tělocvičně ZŠ Nepomuk pečuje Miloslava Brejchová a další sportovní oddíl **Odbíjená** – děvčata od 9 do 15 let – má na starost Petra Braumová. Oddíl **Puták** se zaměřením na turistiku vede Míra Dvořák mladší s dalšími dvěma kamarády.

V obci Neurazy funguje pod vedením Marušky Svejkové odloučený oddíl **Babety** dětí od 7 do 15 let. Během roku při PS funguje i pět **Táborových klubů** pro členy starší 15 let a dospěláky. Zajišťují činnost a přípravu vedoucích a instruktorů. Scházejí se většinou o víkendech nejméně jednou měsíčně.

Záruka úspěchů?

Celkem nepomuťtí pionýři loni uspořádali 59 akcí pro 2 984 účastníků.

„Znakem a zárukou úspěchu je pravidelnost, tradice, dobrá příprava akce a propagace, vyhodnocení a dokumentace. Důležité je i dlouhodobé plánování akcí a dodržení dohodnutých termínů,“ svěřuje svou zkušenost mnohaletý vedoucí Míra.

Činnost je směřována do celoroční práce s dětmi, a to jak v oddílech, tak i při skupinových akcích, otevřených pro všechny děti z Nepomucka. Z plánu akcí čteme: V říjnu Drakiáda a velký turistický pochod, v listopadu soutěže ve sportovní hale, v prosinci vánoční zvyky. V lednu soutěže na sněhu, v únoru Dětský karneval a maškarní bál pro dospěláky. V březnu vítání jara soutěžní vycházkou, v dubnu létají čarodějnice a staví se máj. Na květen je připravena soutěž Dětská MISS Nepomuk, v červnu Pohádkový dětský den a pak už tábory.

Ty jsou vyvrcholením celoroční činnosti skupiny. Nově byl loni připraven tábor v Hradci u Stodu. Opět se uskutečnil putovní tábor v Železně Rudě. Táborů se tak minulé léto zúčastnilo 359 dětí. Na organizaci se podílelo 99 dospělých. Nově byl v období prázdnin připraven i týdenní příměstský tábor Prázdninová dílna.

Největší starost i radost

„Největší starost a také největší radost je naše táborová základna v Přebudově. Máme zde 14 chatiček, 30 podsadových stanů, budovu kuchyně a jídelny, hřiště, rybník na koupání. Základna funguje od roku 1977, ale využíváme ji i pro celoroční činnost. Letos chystáme osm táborů pro 400 dětí za účasti stovky dospěláků,“ informuje skupinář Míra a vzpomíná: „Moje vzpomínky na tábory v Přebudově začínají roku 1984, kdy jsem se v pětácti vypravil na svůj první pionýrský tábor. Měl jsem sice

Znak PS

zkušenosti se zajišťováním činnosti, soutěží a her pro mládež, ale to, co na mně čekalo jako vedoucího oddílu s malou drobotinou, jsem nečekal. Od pohádek, utírání slziček, praní prádla, přípravu her, soutěží, vycházek až po zajišťování chodu tábora. Bylo to náročné, ale určitě nestrašné, protože jsem od té doby nevynechal ani jeden rok...“ Od vedoucího oddílu, přes zástupce hlavního vedoucího, hospodáře, až po současnou funkci hlavního vedoucího tábora a vedoucího skupiny tak prošel opravdu velkou školou. Táboři jsou samozřejmě vždy motivováni a přizpůsobeni danému námětu a stylu. Zúčastňují se jich i děti, které nejsou členy Pionýra, a tak pionýrské oblečení nahrazuje převlek, který navazuje na motiv tábora: pohádky, piráti, cestovatelé a nejoblíbenější kovbojové se na Přebudově střídají pravidelně.

Sponzory nehledají

„Ve městě jsme, myslím, dost dobře zapsaní a i současné vedení města s námi komunikuje velmi dobře. Na činnost získáváme od města docela slušný příspěvek, máme bezplatně zapůjčenou budovu našeho „pionýrského domu“, kde máme klubovny a zázemí naší organizace. Sponzory proto ani nevyhledáváme, a pokud nám někdo přispěje, tak jde většinou o drobné ceny do soutěží a akcí...“, konstatoval na náš dotaz zkušený skupinář.

Připravil Karel Krtička-Krtek
Foto: Miroslav Dvořák

Zimní akce

Umíte „číst“ noční oblohu?

Pomalů se blíží jarní období a naše zraky se budou na výpravách opět upínat i k noční otevřené obloze. Její krása nás fascinuje po tisíciletí. Snad tímto testem z astronomie poodhalíme některá její tajemství.

1. V nadhlavníku severního pólu září Polárka. Jedná se o hvězdu:

- a) Polaris, která patří k souhvězdí Malého medvěda (Ursae minoris)
- b) Algida a patří k souhvězdí Frigera Callex
- c) Mizar patřící do souhvězdí Lední medvěd (Ursus Arctos) (Lední medvěd)

3. V které části oblohy budete hledat planety Sluneční soustavy?

- a) v ekvatoriální rovině
- b) v rovině ekliptiky
- c) v rovině deklinace

2. V nadhlavníku jižního pólu najdeme souhvězdí:

- a) Crux australis (Jižní kříž), který patřil dříve k souhvězdí Kentaura
- b) Corona Australis (Jižní Koruna), která patří k souhvězdí Lodní kýl
- c) Archipel Antartcis

4. Nejjasnější hvězdou severní oblohy je:

- a) Večernice
- b) Síríus
- c) Vega

5. Které souhvězdí má tvar dvojitého W?

- a) Orion
- b) Andromeda
- c) Kassiopeia

6. Souhvězdí Velkého vozu je částí ještě většího souhvězdí, které se nazývá:

- a) Eridanus
- b) Velká Medvědice
- c) Velryba

7. V rovině ekliptiky se nachází 12 souhvězdí. Jak se společně nazývají?

- a) Mléčná dráha
- b) Venušin pás
- c) Zvěrokruh

8. Za oběžnou dráhou Pluta se nachází druhé pásmo asteroidů. Jak se jmenuje?

- a) Kuiperův pás
- b) Pás Orionu
- c) Pásmo Gazy

9. Na periferii Sluneční soustavy je pásmo komet. Jak se nazývá?

- a) Magellanovo mračno
- b) Oortův oblak
- c) Krabí mlhovina

10. K naší galaxii patří ještě dvě menší galaxie. Jak se jmenují?

- a) Mlhovina v Andromedě a Perseův pás
- b) Plejády a Gonády
- c) Velké a Malé Magellanovo mračno

11. Ve středu naší galaxie se podle zjištění vědců nachází:

- a) obří superhvězda milionkrát hmotnější než Slunce
- b) obří černá díra
- c) hřídel, kolem níž se galaxie otáčí

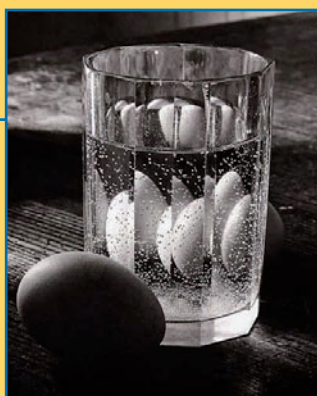
12. Co jsou to vůbec souhvězdí?

- a) galaxie a hvězdokupy
- b) hvězdné soustavy, např. dvojhvězdy, trojhvězdy apod.
- c) náhodná seskupení hvězd, které jsou při pohledu ze Země poblíž sebe

Správné odpovědi:
1A, 2A, 3B, 4B, 5C, 6B, 7C, 8A, 9B, 10C, 11B, 12C

Kaleidoskop

1. 3. 1971 zemřel básník František Hrubín (narodil se 17. 9. 1910).
4. 3. 1951 se narodil britský kytarista a zpěvák Chris Rea.
5. 3. 1851 se narodil malíř Václav Brožík (zemřel 15. 4. 1901).
5. 3. 1951 zemřel Jiří Karásek ze Lvovic, básník, prozaik, sběratel umění (narodil se 24. 1. 1871).
5. 3. 1871 byl na Staroměstském náměstí uzavřen první občanský sňatek v Praze.
6. 3. 1951 se narodil zpěvák Jiří Schelinger (zemřel 13. 4. 1981).
6. 3. 1951 se narodil Milan Hlavsa, český hudebník, spoluzakladatel skupiny The Plastic People of the Universe (zemřel 5. ledna 2001).
7. 3. 1941 západně od Irska zmizela (pravděpodobně potopená) ponorka U-47, která v říjnu 1939 potopila britskou loď HMS Royal Oak.
8. 3. 1911 se poprvé slavil Mezinárodní den žen (MDŽ).
11. 3. 1976 byla v Jiřském klášteře na Pražském hradě otevřena sbírka starého českého umění.
13. 3. 1741 se narodil Josef II. Habsburský, český a uherský král, syn Marie Terezie (zemřel 20. 2. 1790).
13. 3. 1881 se narodil sochař Antonín Bílek (zemřel 31. 12. 1937).
16. 3. 1961 zemřel dirigent Václav Talich (narodil se 28. 5. 1883).
17. 3. 1896 se narodil fotograf Josef Sudek (zemřel 15. 9. 1976).
17. 3. 1931 se narodil Karel Velebný, jazzový skladatel, vibrafonista, pedagog, spisovatel (zemřel 6. 3. 1989).
17. 3. 1936 se narodil astronom Jiří Grygar.
18. 3. 1871 si lidé v Paříži zvolili svou vlastní vládu – Commune – první socialistická vláda.
19. 3. 1891 se narodil malíř Josef Šíma (zemřel 24. 7. 1971).
19. 3. 1831 se Citibank v New Yorku stala místem první bankovní loupeže ve Spojených státech amerických (ukradeno bylo 245 tisíc dolarů).
19. 3. 1896 byl v Praze zahájen provoz na první elektrifikované tramvajové lince z Karlína do Vysočan.
22. 3. 1471 zemřel český král Jiří z Poděbrad (narodil se 23. 4. 1420).
26. 3. 1806 se narodil houslový virtuos Josef Slavík (zemřel 30. 5. 1833).
27. - 29. 3. 1996 anglická královna Alžběta II. vykonala státní návštěvu ČR, byla to první oficiální cesta britského monarchy do historických zemí Koruny české.
28. 3. 1936 se narodil Zdeněk Svěrák, scénarista, herec, textař.
29. 3. 1896 se na dnešní Císařské (tehdy Královské) louce konalo první fotbalové derby AC Sparta – SK Slavia.
31. 3. 1901 měla v pražském Národním divadle svou premiéru opera Rusalka.

Japonci chtějí chytat kosmický odpad.

Orbitální dráhy kolem planety Země, zanesené obrovským množstvím nebezpečného kosmického odpadu, má vyčistit obří síť. Takový je alespoň podle listu The Daily Telegraph záměr Japonské agentury pro výzkum vesmíru (JAXA). **Japonci chtějí chytat drobné i větší objekty pocházející z lidské činnosti ve vesmíru jako ryby v moři.** Spolu s firmou Nitto Seimo, jež vyrábí v Japonsku už přes sto let rybářské sítě, proto JAXA vyvíjí speciální síť, která by umožnila projekt realizovat. Nitto Seimo proslula například tím, že jako první firma na světě představila v roce 1925 stroj na výrobu rybářských sítí bez uzlů. Obrovská síť, kterou chce JAXA do vesmíru vyslat, se poté, co ji satelit vynese na příslušný orbit, rozevře a bude mít plochu několik kilometrů čtverečních. Nosný satelit se pak odpojí a síť bude plachtit několik týdnů po orbitální dráze a zachytávat nejrůznější „odpadky“ obíhající kolem Země. Během své pouti získá elektrický náboj, a proto ji bude postupně stále více přitahovat – i s „ulovenými“ předměty – magnetické pole naší planety. Nakonec klesne tak nízkou, že shoří i se svým obsahem v zemské atmosféře.

Pidi dinosaurus vážil sotva 5kg.

Argentinští paleontologové našli **jednoho z nejmenších a nejstarších dinosaurů, jaký byl kdy objeven.** Ještěra, který měřil od hlavy až po ocas sto dvacet centimetrů, vážil asi pět kilogramů a pohyboval se po zadních nohou, pojmenovali Eodromaues. Zkaměnělé pozůstatky předchůdce proslulého Tyranosaurexe našli ve skutečnosti již v roce 1996 v Měsíčním údolí na severozápadě Argentiny.

Má někdo moc vypnout v Čechách internet?

V únoru se nad Egyptem zavřela kybernetická obloha. Graf provozu zdejšího internetu skokově zamířil k nule. Egyptská vláda ve snaze znesnadnit demonstrujícím lidem komunikaci nařídila vypnout internetové připojení a nařídila mobilním operátorům ve vybraných oblastech zrušit pokrytí signálem. **Bylo by něco podobného možné i České republice, například v případě teroristického útoku?** Jak se mačká ono pomyslné „červené tlačítko“ a kdy se vláda k tomuto zoufalému aktu uchyluje? A kdo by teoreticky vypínal český internet? Aktuálně.cz se to pokoušela zjistit a došla k překvapivému výsledku: úřady samy vlastně neví. Nejprve se zdá, že vypnout internet na území Česka vlastně nelze. Správci domén nebo správci páteří akademické sítě odkazují na ministerstvo vnitra, případně Český telekomunikační úřad. Podle náměstka ředitele Českého telekomunikačního úřadu omezit přístup k internetu může buď samotný poskytovatel služby, nebo policie. Svobodný přístup ke globální síti se velmi rychle a logicky stal jakýmsi lakmusovým papírkem demokratičnosti a svobody. Omezit svobodný přístup lidí k informacím se lehce může stát politickou sebevraždou. A už zdaleka nejen v demokratickém světě.

Pražská zoo je opět světová.

K letošnímu 80. výročí založení se chce pražská zoo vrátit k tradici, která jí v minulosti vynesla světové uznání. Plánuje, že by v létě poslala do Mongolska několik vzácných koní Převalského, **na jejichž záchraně se významně podílela.** Pražská zoo vede od roku 1959 mezinárodní plemennou knihu tohoto zvířete, které bylo na konci 60. let ve volné přírodě vyhube- no a teď se do ní vrací z umělých chovů.

Záleží jen na vaší kreativitě, jak ornament z čajových sáčků využijete. Můžete ho přilepit na papír a pomocí nůžek vystříhat zajímavé tvary. Nebo ho můžete nalepit na složený papír a ozdobit pomocí barevných papírů.

Pokud použijete sáčky ze silně aromatických čajů, budete mít přáníčko pěkně voňavé. Můžete tak sáčky kombinovat nejen co se vzhledu týče, ale i skrz vůně.

*Za PS Kopřivnice
Jelena Jurečová a Liba Doniecová*

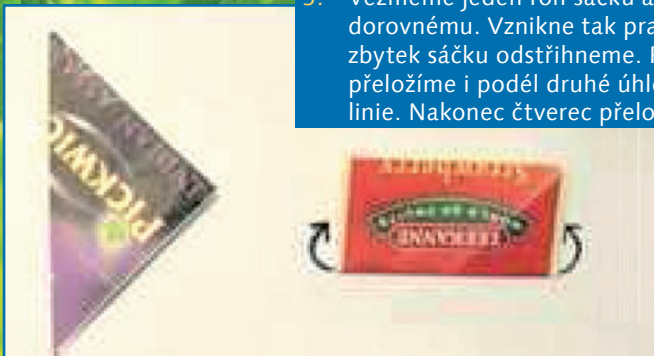
Materiál: barevné papíry, tvrdé čtvrtky, min. 4 čajové sáčky (obaly), pro symetrické přáníčko 8 stejných sáčků.

Pomůcky: nůžky, lepidlo, pastelky.

1. Odstříháme bílé okraje sáčku.
2. Necháme pouze přední stranu sáčku.

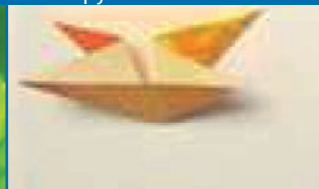
3. Vezmeme jeden roh sáčku a svislý (kratší) kraj přiložíme k vodorovnému. Vznikne tak pravoúhlý trojúhelník, kdy přebývající zbytek sáčku odstříháme. Po rozložení máme čtverec, který přeložíme i podél druhé úhlopříčky, aby nám vznikly pomocné linie. Nakonec čtverec přeložíme na půl.

5. Pravý vrchní cíp přeložíme ke středu trojúhelníku, tak aby špička vyčnívala nahoru.
6. Totéž provedeme i s levým vrchním cípem a celou skládanku otočíme.

4. Rozevřené konce necháme nahoře, přehyb dole. Dolní rohy vtlačíme dovnitř, jak naznačují šipky. Opět nám tak vznikne trojúhelník „postavený“ na špičku se 4 cípy.

7. Spodní cípy jsou nyní vrchními, které složíme takto: pravý cíp složíme ke středu, ale směrem dolů (jak naznačuje šipka), tak aby na rozdíl od prvních dvou cípů nijak nepřechýlval.
8. Totéž zopakujeme u posledního cípu a skládanka je hotová.

9. Tento postup zopakujeme ještě 7x pro vytvoření všech 8 dílů, které poskládáme do kolečka. Ve středu je špička dole. Aby ornament držel, je potřeba každý dílek přilepit na nějakou podložku. A je hotovo.

